

Udruženje građana češkog porijekla
Spolek občanů českého původu

česká beseda

Sarajevo

INFORMATOR broj 1/2021. Period od 01.01. do 30.06.2021. godine

Dragi članovi!

Turbulentna 2020. godina je ostala iza nas, ali u nama i dalje ostaju želja i nada da će nam svima 2021. godina donijeti sretnije dane. Ovom rečenicom sam završila svoje obraćanje u Informatoru br. 2/2020, ali istom rečenicom vam se obraćam i sada, ovaj put na samom početku ovog Informatora, budući da su naši životi, kao i sve naše društvene aktivnosti, i dalje pod velikim utjecajem pandemije koronavirusa. U svakom slučaju, od početka pandemije pa sve do dan-danas, nije bilo nimalo jednostavno pronalaziti načine kako da rad našeg Udruženja ostane sve to vrijeme "vidljiv", te kako da Besedini članovi i prijatelji ostanu u kontaktu. Češki kutak nije bilo moguće organizirati na uobičajen način pa smo našem druženju dali online formu i međusobno smo kontaktirali putem naše Facebook stranice. U vrijeme održavanja maskara, uputili smo poziv članovima i prijateljima "Česke besede" Sarajevo da izrade svoju masku i uslikaju je, pa su sve fotografije svoje mjesto našle u albumu "Virtualne maskare 2021 – Budi što želiš!", a na izmaku zime, za album pod nazivom "Pogled s mog prozora" naši članovi i prijatelji su sa zadovoljstvom slali svoje foto uratke. Sastanak Upravnog odbora održali smo putem e-maila i tom prilikom donijeli odluku da sve aktivnosti budu u znaku naših 25 godina rada koje bismo zvanično trebali obilježiti u drugoj polovini 2021. godine na Dan sv. Václava (28. septembar).

Nažalost, kao predsjednici Udruženja, u aprilu mi je zapao jedan od najtežih zadataka, a to je odlazak u Oglasnu službu dnevnog lista "Oslobođenje" radi objavljivanja Posljednjeg pozdrava jer nas je 21. aprila zauvijek napustila naša članica Marija Bađura.

Svoje posljednje godine Marija je provela u Gerontološkom centru Sarajevo. Povodom obilježavanja Božića 2017. godine za N1 TV dala je izjavu koju ovdje prenosim u potpunosti:

N Poruka mudrosti štićenika Gerontološkog centra u Sarajevu

VIJESTI Autor: Aida Hadžimusić 25. dec. 2017 16:52 > 19:07

Najradosniji kršćanski praznik proslavili su i katolici u Gerontološkom centru u Sarajevu. Iako sami, bez porodica, raduju se prazniku, a dan su im uljepšali svečana trpeza i ukrašeno drveće.

Porodični praznik, bez porodice. Štićenici u Gerontološkom centru u Sarajevu raduju se Božiću, premda o običajima pričaju uglavnom u prošlom vremenu.

"Moja mama je bila pravoslavka, a tata katolik, pa smo slavili kao djeca, ja i mlađi brat Karlo. Uvijek smo se uvlačili u slamu, a stariji brat i sestra, oni su to izbjegavali – bili ozbiljniji. A mi bili djeca. Slagali smo se, družili smo se", kaže Marija Bađura, 86 godina.

U djetinjstvu između dva rata Božić bez darova ispod drvceta u šestočlanjoj porodici.

"Jedna plata. Teže se živjelo. Došao i rat."

Danas sa borom, ali bez porodice.

"Prijateljica mi je čestitala. Mi smo je zvali Lila, zaboravila sam joj ime. Znae kad naučite samo na jedno ime... Ona mi je ubacila pet maraka. Njih sam skroz potrošila, sve", otkriva Bađura...

Posljednjim pozdravom, u ime "Česke besede" Sarajevo, uvijek se opraštamo od naših članova, a od Besedinih članova iz porodice Bađura, pored Marije, oprostili smo se i 2008. godine od njene sestre Sofije, a zatim 2016. i 2018. godine od njene braće Karla i Vilima. Čest jejich památce!

Vaša Jovanka Manžalović Šalaka

Obrazovni programi

Informacije koje se odnose na obrazovne programe za pripadnike češke zajednice za 2021. godinu dobili smo **25. januara 2021.** godine. Obrazovni programi i

nastava češkog jezika i književnosti za pripadnike češke nacionalne manjine sastavni su dio vladinog Programa podrške češkoj kulturnoj baštini.

Za članove "Česke besede" Sarajevo izdvojili smo:

2) Četveronedjeljni kurs češkog jezika za pripadnike češke manjine

Termin kursa: 16. 7. – 13. 8. 2021.

Četveronedjeljni ljetnji kurs je namijenjen pripadnicima češke dijaspore starijim od 18 godina, koji žele da nauče češki jezik ili da ga usavrše. Imaju mogućnost da se upoznaju s češkom kulturom, kao i da upoznaju Republiku Češku. Nastava se odvija pod rukovodstvom iskusnih pedagoga i u grupama, formiranim na osnovu nivoa znanja jezika. Za učesnike kursa je pripremljen i bogat program vannastavnih aktivnosti. Nastava se sastoji od ukupno 120 časova nastave u grupama, oformljenim na osnovu nivoa znanja jezika.

Mjesto održavanja kursa: Biće naknadno objavljeno.

Aplikacioni formular je dostupan na internet stranici Doma za međunarodnu saradnju. Prijave je potrebno popuniti elektronski do 15. 3. 2021., a Ambasadi dostaviti odmah nakon toga ili najkasnije u roku od nedjelju dana nakon naznačenog termina. Pored štampane, popunjene i potpisane prijave, dostavlja se i preporuka udruženja.

Neophodno je da učesnici kursa apsolviraju u punom obimu, kurs nije moguće podijeliti između nekoliko učesnika.

Jovanka Manzalović Šalaka

Dan Holokausta obilježen u Muzeju Jevreja BiH

U okviru aktivnosti Češkog kutka i obilježavanja 28. januara – Dana Holokausta, posjetili smo 3. februara 2021. godine Muzej Jevreja BiH koji je smješten u najstarijoj sinagogi u Bosni i Hercegovini, izgrađenoj 1581. godine. Obišli smo stalnu postavku Muzeja o kojoj nam je više ispričao Eli Tauber, ali nas je upoznao i s tek postavljenom izložbom "Koncentracioni logori, mjesta stradanja Jevreja Bosne i Hercegovine" čiji je on autor.

Jovanka Manzalović Šalaka

Dan Čeha koji žive u inostranstvu

4. februar 2021. – Vijest smo preuzeli od Ambasade Republike Češke u Beogradu

Ministar Tomáš Petříček govori o Danu Čeha u dijaspori (4. februar), koji bi po završetku pravne procedure trebalo da postane još jedan značajan datum u češkom kalendaru.

Pan ministr Tomáš Petříček hovoří o Dni Čechů v zahraničí (4. února), který by se měl po ukončení legislativního procesu stát dalším významným dnem v českém kalendáři.

See Translation

<https://www.facebook.com/watch?v=149343266907072>

Videozdravice ministra T. Petříčka

Vláda na návrh ministerstva zahraničí schválila 4. únor jako významný den. Bude připomínat Čechy žijící v zahraničí.

Vlada je na prijedlog Ministarstva vanjskih poslova odobrila 4. februar kao značajan dan za Čehy koji žive u inostranstvu.

Jovanka Manzalović Šalaka

Virtualne maškare 2021

Dana **17. februara 2021.** godine uputili smo poziv članovima i prijateljima našeg Udruženja za učešće u online aktivnosti. Naime, animirali smo sve zainteresirane Besedine članove i prijatelje da povodom tradicionalnih maškara naprave masku i pošalju nam jednu fotografiju. Fotografije su bile objavljene na našoj Facebook stranici u albumu "Budi što želiš!". U albumu se, do proglašenja pobjednika, našlo preko dvadeset pristiglih fotografija, a pratioci su trebali lajkali za naj masku. Za sve one koji nemaju svoju Facebook stranicu, omogućili smo učešće u ovoj aktivnosti i glasanje putem e-maila. Pobjednica je proglašena 27. februara i to je bila Dubravka Galić, u svojstvu prijatelja Udruženja, a drugo mjesto su osvojile naše najmlađe članice Nora i Leona. Njima će biti uručene simbolične nagrade kada se za to steknu uslovi. Ovom aktivnošću smo uspjeli barem na trenutak biti zajedno u ovo "pandemijsko vrijeme", u doba ograničenih okupljanja u javnom prostoru.

Jovanka Manzalović Šalaka

Posjeta Muzeju optičkih iluzija

Povodom 8. marta – Dana žena, Besedini članovi su posjetili 7. marta 2021. godine sarajevski Muzej optičkih iluzija. Prije početka jednosatne posjete, predsjednica "Česke besede" Jovanka Manzalović Šalaka uručila je u ime Udruženja sestrama Leoni i Nori Frimel prigodne poklone za osvojeno 2. mjesto u igri "Virtualne maškare 2021 – Budi što želiš!", a Vesna Malić im je predala poklone koje im je poslala pobjednica igre Dubravka Galić, koja nije mogla prisustvovati ovoj zanimljivoj posjeti. Pobjednici će poklon – publikaciju "Od Tuzle, preko Sarajeva, do sunčanog Hvara" naknadno uručiti naša članica Vesna Malić. Nakon završene posjete i kratkog druženja ispred muzejske zgrade, članovima je podijeljena porcija čevapa za ponijeti.

Gordana Frimel

Martovski Češki kutak

Dana **21. marta 2021.** godine pozvali smo naše članove i prijatelje na još jednu online aktivnost, a poziv objavljujemo u cijelosti:

Dragi članovi i prijatelji "Česke besede" Sarajevo, iako je iza nas već čitava jedna godina kako živimo u nekim novim "normalnim" vremenima zbog pandemije koronavirusa, iznimno teškim za sve nas, ipak smo uspijevali sve ovo vrijeme biti u kontaktu jedni s drugima, uživo ili online, kako bismo lakše prebrodili sve nedaće koje nas iz dana u dan sve više pritišću. Iz tog razloga, ostanimo i dalje zajedno i naš martovski "Češki kutak" uljepšajmo fotografijama pod naslovom "Pogled s mog prozora". Iako se nećemo susresti i družiti, ipak će se naše fotografije naći na jednom mjestu, na Facebook stranici našeg Udruženja. Zato vas pozivamo da nam do 28. marta 2021. godine pošaljete vašu fotografiju "Pogled s mog prozora" koju ćemo objaviti u istoimenom albumu.

Šaljite nam svoje fotografije na e-mail ceska_beseda_sa@yahoo.com ili u Messenger našeg Facebooka i budimo opet zajedno!

Koristim priliku da zahvalim svim našim članovima i prijateljima koji su uzeli učešće u ovoj Besedinoj aktivnosti i istovremeno najavljujemo naše novo druženje, online ili uživo (ovisno o epidemiološkoj situaciji), u aprilu. Budite zdravo i čuvajte se!

Jovanka Manzalović Šalaka

Sastanak Upravnog odbora

Sastanak našeg Upravnog odbora je održan **23. marta 2021.** godine putem e-maila. Predložen je Plan rada za prvo polugodište 2021. godine, ali su članovi Upravnog odbora upoznati i s aktivnostima koje su završene, a koje se odnose na finansijske izvještaje za 2020. godinu. Svi članovi Upravnog odbora su se složili s predloženim Planom rada za prvo polugodište 2021. godine uz komentar Leone Sabolek da je upitno da li će se moći realizirati sve predložene aktivnosti s obzirom na okolnosti u kojima živimo – stanje pandemije koronavirusa.

Printana verzija Plana rada za prvo polugodište 2021. godine, kao i zapisnik, priloženi su u Knjigu zapisnika Udruženja.

Jovanka Manzalović Šalaka

Lipe u Parku nacionalnih manjina

Dana 17. aprila 2021. godine, kao ispunjenje rođendanske želje naših članica Leone i Nore Frimel, u sarajevskom Parku nacionalnih manjina posađene su dvije lipa kao nacionalno drvo Republike Češke – poklon stanovnicima općine Novo Sarajevo povodom 6. aprila – Dana oslobođenja Sarajeva. Događaju je prisustvovala manja grupa članova i prijatelja

Udruženja zbog poštivanja epidemioloških mjera. Besedina predsjednica Jovanka Manzalović Šalaka je najprije pozdravila uvažene goste, ambasadoricu Republike Češke u BiH gospođu Ivanu Hlavsovu i načelnika Općine Novo Sarajevo dr. Hasana Tanovića, kao i sve prisutne, te održala prigodan govor. Sadnice lipa je donirao prof. dr. Dalibor Ballian sa Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, a sadnja je izvršena u saradnji sa KJKP Park Sarajevo. Nakon sadnje lipa uslijedilo je druženje uz kafu i čaj, kao i tradicionalne medenjake u izvedbi naše članice Vesne Malić.

Gordana Frimel

Susret u Mostaru

U organizaciji Udruženja "Arhitekt Karel Pařík" iz Mostara 29.05.2021. godine održan je susret u Čorovića kući u Mostaru na kojem su svoje radove uz domaćine izlagali: Udruženje građana češkog porijekla "Česká beseda" Sarajevo, Udruženje Čeha grada Banja Luka "Česká beseda" i Društvo bosansko-češkog prijateljstva "Snješka". U dvorištu Čorovića kuće bile su izložene razne rukotvorine, ali i izdanja udruženja koja se bave izdavačkom djelatnošću.

"Česká beseda" Sarajevo je u prostoru SPKD "Prosvjeta" predstavila svoju izložbu fotografija "Kreativnost u slobodno vrijeme 2020" koja je ranije bila postavljena u Muzeju književnosti i pozorišne umjetnosti u Sarajevu. Na štandu su zastupljeni raznovrsni radovi članova udruženja: od crteža najmlađih članica i suvenira do brenda "Česke besede" Sarajevo – prigodnih medenjaka koje izrađuje Vesna Malić.

Skup je otvorila njegova domaćica Alena Gološová, predsjednica Društva češko-bosanskohercegovačkog prijateljstva "Arhitekt Karel Pařík". Obratili su se i predsjednici ostalih udruženja Jovanka Manzalović Šalaka ("Česká beseda" Sarajevo), Ratko Orozović ("Snješka") i Marženka H. Andulajević ("Česká beseda" Banja Luka). Svi su izrazili radost zbog okupljanja i najavili zajedničku saradnju na budućim projektima. Razmijenjeni su i pokloni, a Alena je uručila zahvalnice učesnicima.

Muzička sekcija Društva iz Banjaluke je nakon svog službenog programa – spleta čeških pjesama nastavila s domaćim numerama uz učešće članova svih udruženja. To je druženju uz mezu doprinijelo vedrom raspoloženju. Članovi "Česke besede" Sarajevo su se nakon ručka isti dan vratili vozom u Sarajevo.

Leona Sabolek

Dan sv. Ante

Franjevački samostan sv. Ante na Bistriku je dugogodišnje mjesto okupljanja članova naše "Česke besede" i stoga smo i ove godine **13. juna**, u znak zahvalnosti, našim dragim franjevcima čestitali Dan sv.

Ante Padovanskog (13. juni). Predstavnice našeg Udruženja Jovanka Manžalović Šalaka i Vesna Malić posjetile su Franjevački samostan i crkvu svetog Ante na Bistrici i fratrima uručile prigodne darove. U nadi da će se saradnja nastaviti na obostrano zadovoljstvo, od srca čestitamo dragim franjevcima blagdan njihovog sveca zaštitnika.

Jovanka Manžalović Šalaka

Cvijeće na Paržikovom grobu

I ove godine, **16. juna**, kako je već bilo najavljeno na našoj Facebook stranici, članovi "Česke besede" Sarajevo položili su cvijeće na grob "graditelja evropskog Sarajeva" Karla Paržika. Nismo propustili ni ovaj put priliku da također položimo cvijeće na grobnicu Karela Bayera, prvog direktora sarajevske Hastahane u doba Austro-Ugarske. Inače, namjera nam je da do kraja juna još jednu od naših aktivnosti posvetimo Karlu Paržiku u znak sjećanja na ovog češkog arhitekta kako bismo ovdašnjoj javnosti ukazali na značaj njegove ličnosti za pripadnike češke nacionalne manjine na ovim prostorima.

Jovanka Manžalović Šalaka

Izložba posvećena Dušanu Karpatskom

U Bošnjačkom institutu je 16. juna 2021. godine, u organizaciji Ambasade Republike Češke u BiH, otvorena izložba posvećena Dušanu Karpatskom pod nazivom "Evropa je djelo prevoditelja". Izložbu je otvorila ambasadorica Ivana Hlavsová, a putem videolinka iz Milana prisutnima se obratio diplomat i historičar Jiří Kuděla.

Jovanka Manžalović Šalaka

Druženje s ambasadoricom

U atrijumu Doma oružanih snaga BiH, 18. juna 2021. godine, okupili su se članovi "Česke besede" Sarajevo, Banje Luke i Prijedora i članovi Društava "Arhitekt Karel Pařík" iz Mostara i "Snješka" iz Sarajeva. Ovaj susret upriličila je ambasadorica Republike Češke u BiH Ivana Hlavsová. Za sve nas, pripadnike češke nacionalne manjine i prijatelje Češke, to je zasigurno bilo jedno divno i nezaboravno iskustvo, ali ujedno i prilika za dogovore za neka buduća zajednička druženja.

Jovanka Manžalović Šalaka

Minority 2021

U Muzeju književnosti i pozorišne umjetnosti BiH, 30. juna 2021. godine u 18 sati, Udruženje "Polsa" Sarajevo organiziralo je predstavljanje poljskih laureata Nobelove nagrade za književnost. Pokrovitelji su bili Ambasada Republike Poljske u BiH i Vijeće nacionalnih manjina Kantona Sarajevo. U ime "Česke besede" Sarajevo ovoj aktivnosti Udruženja "Polsa" prisustvovala je Besedina predsjednica Jovanka Manžalović Šalaka. Važno je napomenuti da će do kraja 2021. godine i naše Udruženje uzeti učešće na "Minority Festu 2021" aktivnošću kojom ćemo obilježiti naših 25 godina rada, ali i Dan sv. Václava koji je i Dan našeg Udruženja (28. septembar).

Jovanka Manžalović Šalaka

IN MEMORIAM:

Marija Bađura – preminula 21. aprila 2021. godine

**Plan aktivnosti
za period od 01.07. do 31.12.2021. godine**

1. "Češki kutak" (Druga srijeda u mjesecu ili po dogovoru, od 17:00 do 19:00 sati, Franjevački samostan sv. Ante na Bistriku);
2. Obilježavanje 25 godina rada "Česke besede" Sarajevo i Dana sv. Václava;
3. Saradnja s drugim "Českim besedama" i Udruženjima nacionalnih manjina;
4. Saradnja s Ambasadom Republike Češke u BiH;
5. Predstavljanje "Česke besede" Sarajevo u lokalnoj zajednici;
6. Obilježavanje važnih datuma za članove "Česke besede" Sarajevo;
7. Izborna skupština "Česke besede" Sarajevo;

Važna napomena: Svaka pomoć u realizaciji navedenih aktivnosti svih zainteresovanih članova Udruženja je dobrodošla

Uz ovaj broj INFORMATORA dodatak: izdvojeno iz lista "Svjetlo riječi"

Sarajevo, 30.06.2021. godine

Upravni odbor «Česke besede» Sarajevo

Izvod iz statistike posjećenosti WEB stranice www.ceskabesedasa.ba
Januar – Juni 2021. godine

Zbir po mjesecima										
Mjesec	Dnevni prosjek				Ukupno po mjesecu					
	Hits	Files	Pages	Visits	Sites	KBytes	Visits	Pages	Files	Hits
Juni	506	354	121	55	994	339911	1665	3637	10641	15203
Maj	268	196	136	64	1240	357331	2007	4220	6094	8318
April	431	291	115	61	1011	350449	1843	3464	8744	12938
Mart	537	328	121	51	1001	463985	1587	3752	10175	16664
Februar	699	403	121	50	923	351343	1414	3403	11291	19592
Januar	692	399	119	48	899	321342	1231	3318	11034	18904
Ukupno						2184361	9747	21794	57979	91619

INFORMATOR pripremila: Jovanka Manzalović Šalaka
Tekstovi: Leona Sabolek, Jovanka Manzalović Šalaka i Gordana Frimel
Lektorisala: Gordana Frimel
Priprema i štampa: Senka Paunović

Tel: (387) 061 504 408;
Manzalović Š. Jovanka

061 701 040;
Vladimir Lukačević

061 911 983;
Sabolek Leona

ceska_beseda_sa@yahoo.com

www.ceskabesedasa.ba